

**Informasjon i samsvar med kravene i
kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)**

og

**Standardiserte skjema for offentlige
opplysninger om ansvarlig kapital**

2015

Innhold

Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)	1
1 Innledning og formål med dokumentet	3
2 Konsolidering.....	3
3 Ansvarlig kapital og beregningsgrunnlag	4
3.1 Ansvarlig kapital	4
3.2 Beregningsgrunnlag.....	5
4 Uvektet kjernekapitalandel	6
5 Kredittrisiko og motpartsrisiko	6
5.1 Definisjon av mislighold og verdifall.....	6
5.2 Metode for beregning av nedskrivninger	7
5.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder .7	
5.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	8
5.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	8
5.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	9
5.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	9
5.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	10
5.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater	11
6 Egenkapitalposisjoner	11
7 Renterisiko	12
8 Styring og kontroll av risiko	13
8.1 Formål og prinsipper for ICAAP.....	13
8.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoer.....	14
8.3 Strategisk risiko	14
8.4 Forretningsrisiko	15
8.5 Eiendomsrisiko.....	15
8.6 Kredittrisiko.....	15
8.7 Konsentrasjonsrisiko	16
8.8 Likviditetsrisiko.....	17
8.9 Omdømmerisiko.....	17
8.10 Markedsrisiko	17
8.10.1 Kursrisiko.....	17
8.10.2 Valutarisiko.....	18
8.11 Operasjonell risiko.....	18
8.12 Systemrisiko	18
9 Standardiserte skjema for offentlige opplysninger om ansvarlig kapital.....	19

1 Innledning og formål med dokumentet

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3).

Det legges opp til å utarbeide et tilsvarende dokument hvert år i tilknytning til årsrapporten. Vesentlige endringer som gjør at innholdet i dokumentet avviker betydelig fra faktiske forhold vil kunne medføre hyppigere oppdatering av informasjonen.

Alle tall i dokumentet er per 31.12.2015 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

Det vises til annen litteratur for en nærmere beskrivelse av kapitaldekningsreglene.

2 Konsolidering

Kvinesdal Sparebank har ingen selskaper som medfører konsolideringsplikt. Rapporteringen gjelder derfor kun for banken.

3 Ansvarlig kapital og beregningsgrunnlag

3.1 Ansvarlig kapital

Kvinesdal Sparebanks ansvarlige kapital består av kjernekapital og tilleggskapital.

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK)

KJERNEKAPITAL	
Sparebankens fond	179.151
Gavefond	1.276
Utjevningfond	10.029
Egenkapitalbeviskapital	51.700
- Egne EK-bevis	-438
Overkursfond	965
Sum Egenkapital	242.683
Fradrag for ikke vesentlig eierandel i finansinstitusjoner	-16.687
SUM REN KJERNEKAPITAL	225.996
Fondsobligasjoner	44.610
Samlet hybridkapital	44.610
- Herav omfattet av overgangsbestemmelser	0
Fradrag for ikke vesentlig eierandel i finansinstitusjoner	-12.514
SUM KJERNEKAPITAL	258.092
TILLEGGSKAPITAL:	
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	44.638
Fradrag for ikke vesentlig eierandel i finansinstitusjoner	-12.514
SUM TILLEGGSKAPITAL	32.124
NETTO ANSVARLIG KAPITAL	290.216
Ansvarlig lånekapital	
Ansvarlig obligasjonslån 28.06.13 - 28.06.23	25.000
Ansvarlig obligasjonslån 10.11.15 - 10.11.25	20.000
Fondsobligasjon 28.06.2013 - Evigvarende 1.Call 28.06.2018	35.000
Fondsobligasjon 10.11.2015 - Evigvarende 1.Call 10.11.2020	10.000

Ansvarlig obligasjonslån:

(1)Kupongrenten er 3 mnd NIBOR + 300 basispunkter med regulering hver tredje måned. Lånet er i norske kroner og har løpetid på 10 år med rett til ordinær CALL første gang 28.06.2018.

(2)Kupongrenten er 3 mnd NIBOR +280 basispunkter med regulering hver tredje måned. Lånet er i norske kroner og har løpetid på 10 år med rett til ordinær CALL første gang 10.11.2020.

Fondsobligasjon:

(1) Renten er 3 mnd NIBOR + 490 basispunkter med regulering hver tredje måned. Lånet er i norske kroner og har ubegrenset løpetid. Låntaker har rett til å innfri første gang 28.06.2018, deretter på hver rentebetalingsdato.

(2) Renten er 3 mnd NIBOR + 450 basispunkter med regulering hver tredje måned. Lånet er i norske kroner og har ubegrenset løpetid. Låntaker har rett til å innfri første gang 10.11.2020, deretter på hver rentebetalingsdato.

3.2 Beregningsgrunnlag

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises beregningsgrunnlag for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag.

Minimumskrav til ansvarlig kapital (tall i tusen NOK)

Engasjementskategorier (beregningsgrunnlag etter risikovekt)	
Stater og sentralbanker	
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	537
Offentlig eide foretak	
Multilaterale utviklingsbanker	
Internasjonale organisasjoner	
Institusjoner	13.485
Foretak	232.383
Massemarkedsengasjementer	
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	967.791
Forfalte engasjementer	19.665
Høyrisiko-engasjementer	
Obligasjoner med fortrinnsrett	16.558
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating.	8.247
Andeler i verdipapirfond	
Egenkapitalposisjoner	24.518
Øvrige engasjementer	165.502
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.448.686
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	112.169
Beregningsgrunnlag for svekket kredittverdighet hos motpart (CVA-Tillegg)	45
Sum Beregningsgrunnlag	1.560.900
Ren kjernekapital (egenkapital)	14,48 %
Kjernekapitaldekning	16,53 %
Kapitaldekning	18,59 %

4 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10)., og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført.

Uvektet kjernekapitalandel (kapital som kvalifiserer som kjernekapital)	7,61%
Uvektet kjernekapitalandel (inkludert kjernekapital omfattet av overgangsregler)	8,36%

5 Kredittrisiko og motpartsrisiko

5.1 Definisjon av mislighold og verdifall

Definisjon misligholdte engasjement:

Et engasjement anses for å være misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket som avtalt innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

Definisjon øvrige tapsutsatte engasjement:

Et engasjement anses for å være tapsutsatt, selv om det ikke er misligholdt ennå, når det er blitt identifisert objektive bevis på verdifall.

Definisjon verdifall:

Utlån og garantier vurderes etter "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner av 21.12.2004". Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi (lånebeløpet som er overført til kunden). Ved senere måling vurderes utlån til restverdi med fradrag for antatt verdi av pant. Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall, foretas nedskrivning for verdifallet. Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning for tap på utlån og garantier. Retningslinjene omhandler hovedsakelig følgende dimensjoner:

- Personmarked/bedriftsmarked
- Vesentlige/uvesentlige engasjement
- Misligholdte/ikke misligholdte engasjement
- Risikoklasser

Kriterier for beregning av nedskrivninger på individuelle utlån er at det foreligger objektive bevis for verdifall. Objektive bevis på at et utlån har verdifall inkluderer, ifølge utlånsforskriften, observerbare data banken har kjennskap til om følgende tapshendelser:

Vesentlige finansielle problemer hos debitor.

Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd.

Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor.

Det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debtors bo blir tatt under konkursbehandling.

5.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Nedskrivningsbeløpene beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og vurdert verdi av pant. Ved beregningen av de fremtidige kontantstrømmene vurderes sikkerhetene til påregnelig salgpris fratrukket salgskostnader.

Identifiseringen av tapsutsatte engasjement tar hovedsakelig utgangspunkt i tapshendelser som foreligger på balansedagen, men objektive bevis på manglende fremtidig oppgjørsevne hos debitor vurderes også. Banken foretar kvartalsvise vurderinger av vesentlige engasjement med tanke på individuelle og gruppevise nedskrivninger.

Gruppevise nedskrivninger er vurdert etter retningslinjer og bankens modell.

5.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer(1) fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (tall i tusen NOK)

	Utlån	Ubenyttede rammer	Garantier	SUM
Personmarked	1.799.785	142.507	8.049	1.950.341
Primærnæring	32.513	1.371	50	33.934
Industri	17.309	2.970	17.719	37.998
Elektr-,vannfors-,renovasjon	33.126	500	579	34.205
Bygg, anlegg	72.349	21.183	4.089	97.621
Varehandel,hotel og res.	59.106	12.848	19.191	91.145
Transport og lagring	302	1.370	2.160	3.832
Informasjon og komm.	382	136	0	518
Finans- og fors.virksomhet	7.916	0	0	7.916
Oms- og drift av fast eiendom	296.868	8.467	31.562	336.897
Tjenesteyting	57.825	17.454	969	76.248
Eika Boligkreditt		0	12.892	12.892
Øvrige finansinstitusjoner	41.267	0	0	41.267
Sum (1)	2.418.748	208.806	97.260	2.724.814
Hjemfylke	2.015.337	173.395	79.957	2.268.689
Landet for øvrig	400.507	33.067	17.303	450.877
Utlandet	2.904	2.344	0	5.248
Gjennomsnitt (2)	2.330.210	205.424	165.736	2.701.370

(1) Etter individuelle nedskrivninger

(2) Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år.

5.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer (1) fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (tall i tusen NOK)

Engasjementstyper	inntil 1 mnd	1- 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år	Uten løpetid	SUM
Utlån og fordringer	449.978	19.066	49.067	450.197	1.450.440		2.418.748
Ubenyttede rammer			208.806				208.806
Garantier						97.260	97.260
SUM	449.978	19.066	257.873	450.197	1.450.440	97.260	2.724.814

5.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (tall i tusen NOK)

Type motpart	Misligholdte Eng.	Eng. med nedskrivning	(1) Samlede nedskrivninger	Resultatførte (1) nedskrivninger siste år.
Personmarked	15.711	4.730	1.469	654
Primærnæring				
Industri		5.487	1.133	1.133
Elektr-,vannfors-,renovasjon				
Bygg, anlegg	2.676	4.676	1.883	636
Varehandel,hotel og res.		18.073	4.250	
Transport og lagring				
Informasjon og komm.				
Finans- og fors.virksomhet	414			
Oms- og drift av fast eiendom	1.401	48.545	12.168	223
Tjenesteyting	74	414	410	410
Eika Boligkreditt				
Øvrige finansinstitusjoner				
Sum	20.276	81.925	21.313	3.056
Hjemfylke	19.481	72.335	18.092	3.014
Landet for øvrig	795	9.590	3.221	42
Utlandet				

(1) Kun individuelle nedskrivninger

5.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuelle utlån og avsetninger på garantier siste år (tall i tusen NOK)

	Garantier	Utlån
Individuelle nedskrivninger 01.01.	0	21.827
- Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt nedskrivning	0	1.715
+ Økte nedskrivninger i perioden	0	244
+ Nye nedskrivninger i perioden	0	2.812
- Tilbakeføring nedskrivninger i perioden	0	1.855
= Individuelle nedskrivninger pr. 31.12	0	21.313
Gruppevise nedskrivninger pr. 01.01	0	11.098
+ Periodens gruppevise nedskrivninger	0	445
= Gruppevise nedskrivninger pr. 31.12	0	11.543
Periodens endring i individuelle nedskrivninger		-514
+ Periodens endring i gruppevise nedskrivninger	0	445
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år er gjennomført ind.nedskr	0	1.716
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er gjennomført ind. nedskr.	0	704
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	0	264
= Periodens tapkostnader	0	2.087

5.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. I så fall er det rating fra Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle. Kvinesdal Sparebank har per rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

5.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav (tall i tusen NOK)

Engasjementskategorier	Eng.beløp før sikkerhets- -stillelse	Eng.beløp etter sikkerhets- stillelse	Fratrukket ansvarligkapi tal	Benyttet ratingbyrå	Andel sikret med pant (1)	Andel sikret med garantier (1)
Stater og sentralbanker	58.991	58.991		Ingen	0 %	0 %
Lokale og regionale myndigheter		0 2.686		Ingen	0 %	8 %
Offentlig eide foretak				Ingen	0 %	0 %
Multilaterale utviklingsbanker				Ingen	0 %	0 %
Internasjonale organisasjoner				Ingen	0 %	0 %
Institusjoner	52.256	52.256		Ingen	0 %	0 %
Foretak	301.927	283.619		Ingen	0 %	2 %
Massemarkedsengasjementer				Ingen	0 %	0 %
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	2.230.090	2.222.712		Ingen	100 %	0 %
Forfalte engasjementer	20.373	17.853		Ingen	68 %	0 %
Høyrisiko-engasjementer				Ingen	0 %	0 %
Obligasjoner med fortrinnsrett	165.583	165.583		Ingen	0 %	0 %
Institusjoner og foretak med kortsiktig kredittvurdering	41.237	41.237		Ingen	0 %	0 %
Egenkapitalposisjoner	25.068	24.518	41.714	Ingen	0 %	0 %
Øvrige engasjementer	210.377	191.405		Ingen	2 %	1 %
SUM	3.105.902	3.060.860	41.714	-		

(1) Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Kvinesdal Sparebank benytter ikke kredittderivater.

Banken foretar ikke motregning av eksponeringer i eller utenfor balansen ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Sikkerhetsobjekter som er ukjente for oss, skal dokumentere sin verdi gjennom offentlig takst. På eiendommer i vårt primærmarked benyttes, i tillegg til takst, bankens egen markeds kunnskap ved fastsettelse av verdi.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet.

5.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Kvinesdal Sparebank har ikke derivater med positiv verdi for banken. Det er derfor ikke beregnet motpartsrisiko. Samlet volum med rentesikringsavtaler er 38,2 mill kroner. Derivatene har en samlet verdi på -0,4 mill kroner.

6 Egenkapitalposisjoner

Bankens beholdning av aksjer og andeler er klassifisert som anleggsaksjer (strategisk formål).

Beholdning for strategisk formål nedskrives dersom antatt verdi er lavere enn kostpris, og verdifallet ikke anses forbigående.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (tall i tusen NOK)

	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gev / tap i perioden	Urealisert gev / tap i perioden	(1) Herav medregnet i kjernekapital	(1) Herav medregnet i tilleggskapital
Aksjer og andeler - gevinstformål	0	0	0		0	
- børsnoterte aksjer						
- andre aksjer og andeler			0		0	
Aksjer og andeler - strategisk formål	66.032	118.147	0	0	0	
- børsnoterte aksjer	88	78	0		0	
- andre aksjer og andeler	65.949	118.069	0	0	0	

(1) "Herav" sikter til urealiserte gevinster / tap.

7 Renterisiko

Renterisikoen oppstår som følge av at de enkelte eiendels- og gjeldsposter har ulik gjenstående rentebindingstid. I banken er renterisikoen knyttet til fastrente utlån, obligasjonsporteføljen og fastrente innlån.

Bankens styre har vedtatt rammer for den totale renterisikoen. Banken styrer renterisikoen mot det ønskede nivå gjennom rentebindingen på plasseringer og innlån, samt ved bruk av derivater.

Renterisikoen måles og rapporteres kvartalsvis gjennom beregning av effekten på instrumentenes virkning av en renteendring hvor hele rentekurven forutsettes å parallellforskyve seg med 1 prosentpoeng.

Banken har 41 mil i fastrenteutlån med bindingstid inntil 5 år, dette utgjør 1,7 % av den totale utlånsmassen. For å nøytralisere noe av risikoen knyttet til fastrente utlån har banken kjøpt rentebytteavtaler for 38 mill kroner. Resten av utlånsporteføljen har flytende rente som kan endres i løpet av 8 uker. Vi har innskudd med fastrente pålydende 40 mill kroner . Her opererer banken med rentebindingsperioder fra 3 – 12 måneder. På grunn av den relativt korte bindingstiden har vi for tiden ikke benyttet renteswapper her. For resten av innskuddsporteføljen kan renten endres i løpet av 8 uker. Vi anser derfor renterisikoen i balansen som lav.

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består hovedsakelig av papirer med flytende rente som reguleres månedlig. Fra vår meglerforbindelse mottar vi månedlige kurs- og renterisikooversikter som inngår i bankens styring av renterisiko.

Bankens renterisiko er å anse som lav.

Renterisiko (tall i tusen NOK)

Renterisiko	Renterisiko
Fastrente-utlån	654
Obligasjoner	305
Fastrente-innskudd	-118
Obligasjonsgjeld/ Andre langsiktige lån	-926
Rentebytteavtaler	-185
Sum finansielle instrumenter	-270
Total renterisiko på fastrenteposisjoner	-270

8 Styring og kontroll av risiko

8.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være fremoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer med videre.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoer, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoene. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Banken stresstester effekten på kapitaldekningen av et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur. Banken gjennomfører også egne stresstester av markedsrisiko og likviditetsrisiko.

Banken har vedtatt et minimumsnivå for kapital som skal gjenspeile bankens samlede risikotoleranse. Vurderingen er basert på beregnet kapitalbehov, offentlige krav og markedets forventninger. Det er etablert et sett av handlingsregler, hvor det fremgår hvilke tiltak som skal iverksettes ved ulike nivåer av faktisk kapital.

Styret har godkjent utforming og metodevalg for kapitalbehovsvurderingen og stresstester.

Administrasjonen gjennomfører de relevante vurderinger og beregninger og fremlegger dette for styret. En slik gjennomgang gjøres minst én gang per år. Styret er aktivt med i prosessen, og vi benytter ekstern revisor i kvalitetssikringen av arbeidet.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Strategisk
- Forretningsrisiko
- Eiendomsrisiko
- Kredittrisiko

- Konsentrasjonsrisiko
- Likviditetsrisiko- og omdømmerisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Systemrisiko

8.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoer

I det følgende gis en gjennomgang av bankens håndtering av de enkelte risikoene.

Kvinesdal Sparebank er en forholdsvis liten kredittinstitusjon. Det er derfor et overordnet mål for styret at bankens kredittpolicy innebærer forsvarlig risiko. Banken har utarbeidet eget regelverk som bidrar til begrensninger og styring av den finansielle risiko. Finansiell risiko deles inn i kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Markedsrisiko består igjen av renterisiko, valutarisiko og aksjekursrisiko. Nedenfor følger en beskrivelse av de ulike typer risiki, og hvordan banken har håndtert disse.

Risikokontrollfunksjonen skal kontrollere at banken etterlever vedtatte policyer, retningslinjer og rutiner for risiko. Funksjonen skal utarbeide faste risikorapporter til styret og i tillegg rapportere ved brudd på rammer og retningslinjer. Slike brudd skal rapporteres til den som har gitt retningslinjen eller rammen.

Banken har en person som er ansvarlig for risikokontrollfunksjonen.

Det utarbeides kvartalsvis rapport til styret med oppsummering over kreditt- likviditet- marked- og operasjonell risiko.

8.3 Strategisk risiko

Dette er risiko for hvordan banken skal kunne tilpasse seg endringer i rammebetingelser og konkurranseforhold. Bankens strategi og utvikling er fastsatt gjennom strategi- og handlingsplaner. Den viktigste forutsetningen for at banken i fremtiden kan være en selvstendig fremtidsrettet, konkurransedyktig og moderne sparebank, er at den har en solid og sunn økonomi. Markedsmessige ambisjoner skal nøye balanseres mot finansiell evne og til å ta på seg risiko. Gjennom god risikostyring skal banken fremstå med en inntjening og resultatutvikling som er stabil og forutsigbar og med målsetting om å skape mest mulig verdier for alle interessenter, kunden, samfunnet, medarbeiderne, banken og eierne. Banken har vist evne til raskt å tilpasse seg nye rammevilkår og som liten institusjon med evne til å gjøre raske vedtak for å tilpasse seg endrede markedsvilkår. Styret har fokus på at små organisasjoner har utfordringer med å holde på og utvikle kompetanse innenfor kritiske felter, etterlevelse av myndighetskrav og myndighetsrapportering.

Strategisk risiko har løpende oppmerksomhet fra styret og ledelsen i banken, og samlet sett vurderes ut fra dagens situasjon som moderat.

8.4 Forretningsrisiko

Denne risikoen defineres som uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger, endret kundeadferd og endret konkurransesituasjon. Styret har vurdert kapitalbehov knyttet til forretningsrisiko og mener at lavere inntekter eller høyere kostnader som følge av dette, ikke vil generere et kapitalbehov for banken. Denne typen endringer i rammebetingelser forutsettes det at banken vil kunne dekke inn gjennom ordinære endringer i driften. Forretningsrisikoen vurderes å være moderat.

8.5 Eiendomsrisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller porteføljer av eiendomsinvesteringer. Eiendomspris risiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko. Banken eier et eget bankbygg, samt leilighet på Knaben og leilighet i Spania. Et verdifall på disse eiendommene anses å være en lav risiko da markedsverdien antas å være høyere enn bokført verdi.

8.6 Kredittrisiko

Kredittrisiko er historisk sett den største risiko i bankdrift og utgjøres primært av to forhold: Manglende betjeningsevne hos låntager, og underliggende pant eller annen sikkerhet som ved realisasjon ikke har tilstrekkelig verdi til å dekke bankens tilgodehavende. Begge forhold må foreligge samtidig dersom det skal påføre banken tap. Kredittrisikoen i banken er primært knyttet til utlåns- og garantiportefølje og delvis til verdipapirbeholdningen.

Bankens aktivitet på kredittrisikoområdet styres av strategiplan, risikopolisy, kredittrisiko og kreditthåndbok. Styringsdokumentene revideres årlig av styret. Kredittpolicyen gir rammer for eksponering, geografisk markedsområde, organisering m.v. Styret har delegert en utlånsfullmakt til banksjefen, som har delegert den videre i organisasjonen, basert på kompetanse og risiko.

Vårt regelverk, både i kreditthåndboken og i reglene for virksomheten på verdipapirmarkedet, gir klare begrensninger i volum og krav til sikkerhet. En stor del av bankens utlån er sikret ved pant i fast eiendom.

Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en integrert del av bankens kredittvurdering og saksgangsprosess. Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittrisiko i bedrifts- og personmarkedsporteføljen. Systemet er basert på en modell som avdekker forventet sannsynlighet for mislighold og tap.

I forbindelse med vurderingen av kvalitet samt migrasjon i bankens utlånsportefølje er det pr. 31.12.15 benyttet et nytt risikoklassifiseringssystem, basert på 10 friske risikoklasser og 2 klasser for hhv. misligholdte engasjement og engasjement med individuelle tapsnedskrivninger.

Modellen inneholder ikke vurderinger basert på sikkerhetsverdier og kundens risikoklasse er derfor en sammensetning av eksterne og interne data som gir kunden en sannsynlighetsvurdering av fremtidig mislighold (PD-verdi). Systemet bygger på en sammensetning av data for kundeadferd (behaviour-modell), samt en modell for innhenting av generisk score.

Bankens obligasjonsportefølje er anskaffet for å sikre en nødvendig likviditetsbuffer, og består i hovedsak av obligasjoner utstedt av andre kredittinstitusjoner og kommuner. Det knytter seg liten til middels kreditt risiko til denne porteføljen. Ved årsskiftet er porteføljen vurdert til det laveste av kostpris og markedspris.

8.7 Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko er en del av den samlede kreditt risikoen og oppstår dersom det foreligger overrepresentasjon av for eksempel eksponering innen store enkelt kunder, enkelt bransjer, geografiske områder. Vurderingene blir gjort ved hjelp av kvantitative og kvalitative modeller, i tillegg til at det foretas en rimelighetsvurdering av resultatene som modellene har gitt. Det foretas i tillegg en skjønsmessig vurdering på bransje.

Bankens målgruppe for næringsvirksomhet er mindre bedrifter, og banken har stort fokus og klare mål på størrelsen av enkeltengasjement. Bankens interne retningslinjer sier at en kunde ikke skal utgjøre mer enn 20 prosent av bankens ansvarlige kapital. Ved årsskiftet er ingen av våre engasjement konsolidert over denne grensen. Store engasjement over 10 % av ansvarlig kapital ikke utgjøre mer enn 65 % av bankens ansvarlige kapital. Ved årsskiftet har banken 3 store engasjementer som utgjør 45 % av bankens ansvarlige kapital. Herav 3 kredittengasjement og i tillegg blir investering i aksjer i Eika Boligkreditt AS regnet som stort engasjement.

Ekstra konjunkturutsatte bransjer har vi definert til å omfatte hotell/restaurant fiskeoppdrett, havbruk, transport, entreprenør og næringsbygg. Styret har vurdert at vi ikke har en hjørnesteinsbedrift i vårt marked.

Bankens utlånsportefølje er fordelt med 73 % utlån til privatkunder og 27 % utlån til næringsliv. inklusiv Eika Boligkreditt AS utgjør den prosentvise fordelingen 80 % utlån til privatkunder og 20 % til næringsliv.

Styret har satt mål for sammensetting av kredittporteføljen, herunder andel høyrisikoengasjementer, andel store engasjementer, konsentrasjonsrisiko og konjunkturutsatte bransjer og krav til dokumentasjon og kredittkvalitet. Dette følges opp av styret via kvartalsrapportering som gir et godt og oversiktlig bilde av bankens totale risikoområder, herunder også marked, likviditet og operasjonell risiko.

Styret følger risikoen i porteføljen løpende og mener at banken i dag har gode rutiner for oppfølging av engasjementene.

Også til verdipapirer er det knyttet kreditt risiko. Det er utarbeidet retningslinjer for likviditets-plasseringer. Det skal bare investeres i offentlige- og finansobligasjoner. Bankens vurderer kreditt risikoen på verdipapirene som lav.

Den samlede kreditt risikoen i banken vurderes i dag som moderat.

8.8 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at en bank ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansierte økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på institusjonens ansvarlige kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid.

Likviditetsreserven består av innskudd i Norges Bank en portefølje av obligasjoner og OMF som er lett omsettelige. Det vesentligste av porteføljen er deponert i Norges Bank som grunnlag for låneadgang.

Banken har mål om en innskuddsdekning på > 85 %. Ved utgangen av året var innskuddsdekningen 84,5 %. Bankens likviditetsindikatorer 1 og 2 var 31.12.2015 på 107,7 % og 113,7 % som er innenfor Finanstilsynets anbefaling på henholdsvis 105 % og 110 %.

Baselkomiteen har anbefalt de nasjonale tilsynsmyndigheter å innføre et minstekrav på LCR hvor kravet er 70 % 01.01.2016 med en opptrappingsplan til 100 % innen 2018. Banken tilpasser seg gradvis disse reglene og LCR var ved utgangen av året 135 %.

Underlikviditeten er sikret med langsiktige innlån. Banken har sju senior obligasjonslån på til sammen 382 mill kroner. Disse er inngått med en løpetid på 2-4 år. I tillegg har banken et sertifikatlån på 25 mill kroner som har forfall 15.03.2016.

Banken har trekkrettighet i DNB på 85 mill kroner .

Likviditeten følges opp daglig og det rapporteres kvartalsvis til styret. Styret vurderer likviditetsrisikoen til å være lav og under kontroll ut fra gjennomførte tiltak og vedtatte kontrollrutiner.

8.9 Omdømmerisiko

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter. Omdømmerisiko vurderes årlig av bankens styre og anses som lav.

Det gjøres en kundetilfredshetsundersøkelse årlig som banken kommer svært godt ut av. I tillegg følger man opp ratinger foretatt av større kreditt-institusjoner.

8.10 Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser og renter.

8.10.1 Kursrisiko

Kursrisiko oppstår når bankens aksje- og obligasjonsbeholdning får verdien fastsatt av markedsutviklingen. Styret har vedtatt grenser for maks eksponering i selskap og sektor. Bankens beholdning av aksjer består av anleggsaksjer hvor den største strategiske plassering er i Eika Boligkreditt AS. Virksomheten styres av egne regler fastsatt av styret, og det er gitt klare fullmakter og volumbegrensninger på området.

Beholdningsoversikt og verdier rapporteres styret hvert kvartal. Totalt sett ansees kursrisikoen som moderat.

8.10.2 Valutarisiko

Banken har ved utgangen av året valutarisiko knyttet til en ubetydelig kontantbeholdning samt en mindre aksjebeholdning av anleggsaksjer i utenlandsk valuta. Banken har ellers ingen balanseposter i utenlandsk valuta.

Imidlertid har banken en indirekte valutarisiko i form av garanti for valutalån formidlet til annen kredittinstitusjon. Banken vil på disse garantiene kun ha en valutarisiko dersom kunden skulle misligholde lånet. Valutarisikoen på egen balanse vurderes som lav.

8.11 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser. Tapet kan være forårsaket av bevisste eller ubevisste handlinger/hendelser.

Kombinasjon av egne erfaringer og data fra erfaringsdatabaser tilsier at eventuelle svikt i IT-løsninger sannsynlig er den største operasjonelle risiko for en bank på vår type. Banken har også fokus på hvordan vi best mulig kan etterleve og tilpasse oss nye lover og forskrifter, både gjennom egen kompetanse på området og ved hjelp av våre samarbeidspartnere Eika Gruppen as og Eika VIS.

Risikoen styres ved at det foretas løpende kontroller med utgangspunkt i bankens etablerte internkontroll-rutiner. Avdekkede avvik rapporteres løpende via avdelingslederne til banksjef, som igjen rapporterer hendelser og avvik til bankens styre.

Banken har således innrettet sin virksomhet for å redusere denne risikoen mest mulig gjennom gode rutiner og systemer, holdninger, kompetanse, forsikring og overvåking gjennom internkontrollen.

Samlet sett vurderes operasjonell risiko ved utgangen av året som moderat.

8.12 Systemrisiko

Banken er på grunn av størrelse ikke definert som en systemviktig bank. Styret har vurdert om banken får økt risiko som følge av andre bankers problemer (systemrisiko). Dette kan blant annet gi seg utslag i

- ✓ fallende verdier på verdipapirporteføljen
- ✓ vanskelig å få tilbake innskudd fra andre banker
- ✓ utfordrende å få finansiering på normale vilkår
- ✓ og/eller motpartsrisiko til DNB som oppgjørsbank

Styrets vurdering er at ovennevnte forhold ikke alene lar seg løse med økt kapitalisering og er delvis hensyntatt ved beregning av kapitalbehov for markeds- og kredittrisiko. Styret finner derfor ikke grunn til å beregne særskilt kapitalbehov for systemrisiko.

Med bakgrunn i dette etablerer styret minimumsmål for både ren kjernekapital, kjernekapital og ansvarlig kapital for de kommende tre år. Minimumsmålet for disse typene kapital kvalitet etableres på et nivå slik at banken har en tilfredsstillende margin ned mot det høyeste av beregnet kapitalbehov, regulatoriske krav og det som antas å være forventningene i markedet.

Endring i kapitaldekningsreglene ble innført høsten 2014 – Basel III /CRDIV og banken beregner således kapitaldekningen ut fra endret regelverk. Bankens kapitaldekning er beregnet etter gjeldende overgangsregler og hvor full effekt av endringene vil fremkomme 1.januar 2018.

Bankens ansvarlige kapital er pr 31.12.2015 290,2 mill kroner som utgjør en kapitaldekningen på 18,59 % . Lovens krav til kapitaldekning er 14,5 % pr. 01.07.2015 og bankens kapitaldekning utgjør dermed 64 mill kroner utover lovens krav. Kjernekapitaldekningen er 16,53 % og utgjør 258,1 mill kroner. Bankens rene kjernekapital utgjør ved utgangen av året 14,48 % .

9 Standardiserte skjema for offentlige opplysninger om ansvarlig kapital

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter						
1	Utsteder	Kvinesdal Sparebank	Kvinesdal Sparebank	Kvinesdal Sparebank	Kvinesdal Sparebank	Kvinesdal Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO 0010630999	NO 0010683576	NO 0010748890	NO 0010683568	NO 0010748882
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	N/A	Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner m.v. av 1 juni 1990 nr 435 § 3a.	Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner m.v. av 1 juni 1990 nr 435 § 15-1c.	Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner m.v. av 1 juni 1990 nr 435 § 3a.	Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner m.v. av 1 juni 1990 nr 435 § 3a.
Behandling etter kapitalregelverket						
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Ren kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital	Tilleggskapital	Tilleggskapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Ren kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital	Tilleggskapital	Tilleggskapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ordinær egenkapitalbevis - kapital	Fondsobligasjonskapital	Fondsobligasjonskapital	Ansvarlig lånekapital	Ansvarlig lånekapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	51	35	10	25	20
9	Instrumentets nominelle verdi	52	35	10	25	20
9a	Emisjonskurs	106,4	100	100	100	100
9b	Innløsningskurs	N/A	100	100	100	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Egenkapital	Gjeld - amortisert kost	Gjeld - amortisert kost	Gjeld - amortisert kost	Gjeld - amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	08.12.2011	28.06.2013	10.11.2015	28.06.2013	10.11.2015

		Evigvarende	Evigvarende	Evigvarende	Tidsbegrenset	Tidsbegrenset
12	Evigvarende eller tidsbegrenset					
13	Opprinnelig forfallsdato	ingen forfallsdato	ingen forfallsdato	ingen forfallsdato	28.06.2023	10.11.2025
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	N/A	Ja	Ja	Ja	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	N/A	28.06.2018 ordinær og regulatorisk call 35 mill.kroner	10.11.2020 ordinær og regulatorisk/skatterelatert call 10 mill.kroner	28.06.2018 ordinær og regulatorisk call 25 mill.kroner	10.11.2020 ordinær og regulatorisk/skatterelatert call 10 mill.kroner
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	N/A	Hver rentebetingsdato - hver 3.måned	Hver rentebetingsdato - hver 3.måned	Hver rentebetingsdato - hver 3.måned	Hver rentebetingsdato - hver 3.måned
Renter/utbytte						
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende	Flytende	Flytende	Flytende	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserate	N/A	3M NIBOR + 490 basispunkter	3M NIBOR + 450 basispunkter	3M NIBOR + 300 basispunkter	3M NIBOR + 280 basispunkter
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	N/A	Nei	Nei	Nei	Nei
20 a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Full fleksibilitet	delvis fleksibilitet	delvis fleksibilitet	delvis fleksibilitet	delvis fleksibilitet
20 b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Full fleksibilitet	delvis fleksibilitet	delvis fleksibilitet	delvis fleksibilitet	delvis fleksibilitet
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse		Nei	Nei	Nei	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Konvertering/nedskrivning						
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	N/A	Ja	Ja	Nei	Nei
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering		Obligasjonene kan konverteres til annen type gjeldende kjernekapital dersom Finanstilsynet eller annen kompetent offentlig myndighet instruerer til slik konvertering ihht enhver tid gjeldende lovverk, herunder alvorlige former for soliditetssvikt og hvor myndighetene	Obligasjonene kan konverteres til annen type gjeldende kjernekapital dersom Finanstilsynet eller annen kompetent offentlig myndighet instruerer til slik konvertering ihht enhver tid gjeldende lovverk, herunder alvorlige		

			vurderer konverteringen som nødvendig for å unngå avviking.	former for soliditetssvikt og hvor myndighetene vurderer konverteringen som nødvendig for å unngå avviking.		
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis					
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs					
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri		pliktig	pliktig		
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til		annen type godkjent kjernekapital	annen type godkjent kjernekapital		
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til					
30	Vilkår om nedskrivning	N/A	ja	ja	Nei	Nei
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning		Obligasjonene kan nedskrives dersom Finanstilsynet eller annen kompetent offentlig myndighet instruerer til slik nedskrivning ihht enhver tid gjeldende lovverk, herunder alvorlige former for soliditetssvikt og hvor myndighetene vurderer nedskrivningen som nødvendig for å unngå avviking.	Obligasjonene kan nedskrives dersom Finanstilsynet eller annen kompetent offentlig myndighet instruerer til slik nedskrivning ihht enhver tid gjeldende lovverk, herunder alvorlige former for soliditetssvikt og hvor myndighetene vurderer nedskrivningen som nødvendig for å unngå avviking.		
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis					
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig		midlertidig	midlertidig	NA	NA

			Etter nedskrivning av obligasjonene kan utstederen skrive opp obligasjonene og ved at det tillegges en andel av akkumulert overskudd. Eventuell rente skal beregnes av nedskrevet beløp.		
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen		Etter nedskrivning av obligasjonene kan utstederen skrive opp obligasjonene og betale obligasjonsrente ihht de til enhver tid gjeldende regler for slik oppskrivning og rentebetaling.		
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	fondsobligasjoner(E og F)	ansvarlig lånekapital(G)	ansvarlig lånekapital(G)	NA NA
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei	Nei	Nei	Nei Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav				

Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		(A) Beløp på datoen for offentlig-gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangsregler
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	52.665,00	26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1			
	herav: instrumenttype 2			
	herav: instrumenttype 3			
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	172.131,00	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
5	Minoritetsinteresser		84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	18.324,00	26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	243.120,00	Sum rad 1 t.o.m. 5a	

Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
7	Verdijusteringer som følge av kravene om		34 og 105	
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37	
9	Tomt felt i EØS			
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38	
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)	
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159	
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)	
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)	
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41	
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)	-438,00	36 (1) (f) og 42	
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44	
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	16.686,00	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	-25028
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20	Tomt felt i EØS			
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),	-	36 (1) (k)	
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)	-	36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	

20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)	-	36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	-	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)	-	48 (1)	
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
24	Tomt felt i EØS			
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)	
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)	
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b	
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap			
	herav: filter for urealisert tap 1			
	herav: filter for urealisert tap 2			
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: ...			
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)	-	36 (1) (j)	
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	17.124,00	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
29	Ren kjernekapital	225.996,00	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter				
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	44.610,00	51 og 52	
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard			
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard	44.610,00		
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)	
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86	
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	44.610,00	Sum rad 30, 33 og 34	
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57	
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58	
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79	
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	56 (d), 59 og 79	
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	12.514,00	- Sum rad 41a, 41b og 41c	-12514
41a	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	12.514,00	- 469 (1) (b) og 472 (10) (a)	-12514
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41b	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)			
	herav: ...			

42	Overskytende fradrag i tilleggs kapital (negativt beløp)	-	56 (e)	
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	12.514,00	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	
44	Annen godkjent kjernekapital	32.096,00	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	
45	Kjernekapital	258.092,00	Sum rad 29 og rad 44	
Tilleggs kapital: instrumenter og avsetninger				
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	44.638,00	62 og 63	
47	Tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	486 (4) og (5)	
	Statlige innskudd av tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser			
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggs kapitalen		87 og 88	
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)	
51	Tilleggs kapital før regulatoriske justeringer	44.638,00	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50	
Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer				
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67	
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68	
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79	
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser			
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser			
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79	
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	12.514,00	Sum rad 56a, 56b og 56c	-12514
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	12.514,00	469 (1) (b) og 472 (10) (a)	-12514
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56b	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468	

	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst		468	
	herav:...			
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggskapital	12.514,00	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggskapital	32.124,00		Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	290.216,00		Sum rad 45 og rad 58
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser			472 (10) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital			469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital			
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital			
60	Beregningsgrunnlag	1.560.900,00		
Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	14,48 %		92 (2) (a)
62	Kjernekapitaldekning	16,53 %		92 (2) (b)
63	Kapitaldekning	18,59 %		92 (2) (c)
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	11,00 %		CRD 128, 129, 130, 131 og 133
65	herav: bevaringsbuffer	2,50		
66	herav: motsyklisk buffer	1,00		
67	herav: systemrisikobuffer	3,00		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)	-		CRD 131
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	9,98 %		CRD 128
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			
Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.			36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.			36 (1) (i), 45 og 48
74	Tomt felt i EØS			

75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.	4.416,00	36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	